

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Modrzyński

Protokolant: starszy sekret. sądowy Dorota Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu: 1 kwietnia 2019 r. w Toruniu

sprawy z powództwa: **J. P.**

przeciwko: **(...) S.A. w W.**

o zapłatę i ustalenie

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda J. P. kwotę **155.000 zł (sto pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych)** z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 maja 2016 roku do dnia zapłaty,
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda miesięczną rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości **842 zł (osiemset czterdzieści dwa złote)** począwszy od 1 sierpnia 2015 roku płatną do 10 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami, a od stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu utraty zdolności zarobkowania w wysokości **3500 zł (trzy tysiące pięćset złotych)** płatną do 10 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat począwszy od 1 maja 2017 roku,
4. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę **58.662,46 zł** (pięćdziesiąt osiem tysięcy sześćset sześćdziesiąt dwa złote czterdzieści sześć groszy) tytułem skapitalizowanej renty za okres od 15 czerwca 2015 roku do dnia 30 kwietnia 2017 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 lipca 2017 roku do dnia zapłaty,
5. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę **1200 zł (tysiąc dwieście złotych)** tytułem odszkodowania za utracone rzeczy osobiste wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 października 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
6. ustala odpowiedzialność pozwanego na przyszłość za skutki wypadku J. P. z dnia 15 czerwca 2015 roku,
7. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
8. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę **9515 zł (dziewięć tysięcy pięćset piętnaście złotych)** tytułem zwrotu kosztów postępowania,
9. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Toruniu kwotę **18.070,50 zł** (osiemnaście tysięcy siedemdziesiąt złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Wojciech Modrzyński

I C 1488/18

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego w Toruniu wpłynął pozew J. P. przeciwko (...) S.A. o zapłatę kwoty 155.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 18 maja 2016r. do dnia zapłaty oraz comiesięcznej renty w kwocie 842 zł, z tytułu zwiększonych potrzeb, począwszy od 1 sierpnia 2015r., płatnej do 10-ego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. Ponadto powód wniósł o zasądzenia na swoją rzecz odszkodowania za zniszczone w wypadku rzeczy osobiste w wysokości 1200 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 15 października 2015r. do dnia zapłaty i ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku z dnia 15 czerwca 2015 roku.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazał, iż w dniu 15 czerwca 2015 roku doszło do wypadku z wyłącznej winy K. W., która kierując samochodem osobowym marki S. (...) nr rej. (...) na skrzyżowaniu ul. (...) w B. wymusiła pierwszeństwo, doprowadzając do zderzenia z powodem jadącym motocyklem marki K. nr. Rej. (...). Sprawczyni wypadku została skazana wyrokiem karnym Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 15 października 2015 roku w sprawie (...)K. W. posiadała ubezpieczenie OC w (...) o nr polisy (...).

W wyniku wypadku powód doznał szeregu rozległych urazów, w szczególności:

Na skutek wypadku powód doznał poważnych obrażeń ciała w postaci:

- złamania wieloodłamowego trzonu kości udowej lewej
- wieloodłamowego złamania palucha lewego
- złamania wieloodłamowego otwartego 1 stopnia obu kości podudzia lewego ze stawem skokowym, w odcinku bliższym i dalszym (złamanie trzonów kości piszczelowej i strzałkowej ze zrostem opóźnionym, chodem niewydolnym przy użyciu kul, planowana jest reoperacja)
- powierzchniowego urazu głowy, klatki piersiowej, brzucha,
- zespołu szyjno-barkowego lewostronnego.
- oraz licznych otarć naskórka.

Najpoważniejsze urazy związane były z urazem lewej nogi i złamaniami w obrębie kości udowej, obu kości podudzia oraz kostki. Powód bezpośrednio po wypadku był hospitalizowany w Szpitalu (...) w B. na Oddziale (...) narządu ruchu (od 15.06 do 17.06.2015 r.). Powód oprócz dolegliwości związanych ze złamaniami kości uda i podudzia zgłaszał „niemożność mówienia” (mowa powolna, głośna, pojedyncze słowa). W dniu 17.06.2016 r. poddano powoda zabiegowi operacyjnemu w postaci otwartego nastawienia złamania z wewnętrzną stabilizacją - kość udowa oraz kość piszczelowa/kość strzałkowa przy użyciu gwoźdźcia śródszpikowego. Powodowi założono wyciąg szkieletowy nadkłykciowy oraz szynę gipsową podudzia.

Po operacji powód trafił na Oddział Intensywnej Terapii w trybie nagłym z powodu niewydolności oddechowej pooperacyjnej gdzie przebywał jedną dobę. Następnie powód trafił na oddział (...), gdzie przebywał od 18.06.2015 r. do 29.06.2015 r. W trakcie hospitalizacji powód był rehabilitowany, zastosowano również profilaktykę przeciwzakrzepową mechaniczną i farmakologiczną.

Powód w dniu 02.09.2016 r. zgłosił się do Wojewódzkiego Szpitala w T. z uwagi na nasilające się zawroty głowy oraz bóle kr C z promieniowaniem do potylicy, promieniowaniem do (...) (ramienia oraz przedramienia). Przeprowadzono u powoda badanie CT głowy i stwierdzono, iż zawroty głowy są prawdopodobnie szyjnopochodne, zalecono stosowanie B. forte (2x 1) oraz K. i dalsze leczenie w poradni neurologicznej. Następnie powód otrzymał skierowanie do (...).

Z uwagi na brak zrostu w obrębie uda i podudzia powód w dniu 29.10.2015 r. ponownie trafił do (...), gdzie wykonano mu RTG miednicy i kości kończyny dolnej. Zalecono powodowi intensyfikację rehabilitacji, wprowadzenie obciążenia osiowego lewej kończyny dolnej do ok. 50 kg, podjęcie zabiegów „Fali uderzeniowej” oraz lasera wysokoenergetycznego w obrębie uda i podudzia lewego oraz stosowanie leku O.. Podczas kolejnej kontroli w poradni ortopedycznej

Mimo zastosowanego leczenia powód nie odzyskał pełnej sprawności, kość udowa nie zrosła się. U powoda dotychczas stwierdzono 30% uszczerbek na zdrowiu. Powód nadal wymaga rehabilitacji i leczenia.

Przed wypadkiem powód był zdrowym, wysportowanym mężczyzną, zaangażowanym w pracę zawodową, udzielającym się towarzysko. Miał narzeczoną, z którą był od 6 lat w związku i planował ślub. Powód był aktywny fizycznie, uprawiał sztuki walki w (...) Centrum (...) S.C. Przed wypadkiem powód zajmował się dziennikarstwem (gospodarczym i społecznym dla wielu mediów min. (...), R., O., E., oraz sieci kanału P.). Ostatnie cztery lata przed wypadkiem zajmował się intensywnie dużym projektem medialnym, w którego skład wchodziły następujące portale internetowe: (...).pl (...), E..com.pl (portal dot. zagadnień ekologicznych, ochrony środowiska i eko gospodarki), (...)(dziennik gospodarczo tematyczny). Z uwagi na fakt, iż powód był redaktorem naczelnym trzech wyżej wymienionych portali internetowych, a z uwagi na swój stan zdrowia nie był w stanie pełnić prawidłowo swojej funkcji i koordynować działań - inwestor, który był zaangażowany w program medialny wycofał się z ze współpracy.

Powód obecnie porusza się o kulach na krótkich dystansach (10-20m). Na dłuższych dystansach porusza się na wózku inwalidzkim. Cierpi na bóle, depresję. Rokowania co do odzyskania sprawności nie są dla powoda pomyślne. Przebyte urazy spowodowały, że powód najprawdopodobniej nie będzie mógł już wrócić do pracy zawodowej (w szczególności podejmować się wyjazdów w teren, spotkań i działań marketingowych, pozycjonerskich), ani w pełni korzystać z życia towarzyskiego. Obecnie kontakty powoda są ograniczone do minimum (do najbliższej rodziny). Powód po wypadku był zmuszony przeprowadzić się z B. do T. do siostry, która objęła go opieką oraz która pokrywa jego bieżące koszty utrzymania.

Powodowi na co dzień towarzyszy ból kończyny dolnej, zawroty głowy, bóle barku, nawracająca zgaga (będąca pośrednim skutkiem zażywania leków niesterydowych), stany lękowe i depresyjne. Podkreślić również należy, że u powoda są widoczne blizny po zabiegu operacyjnym w okolicy stawu biodrowego, kolanowego i bocznej części uda, które wpływają na samopoczucie powoda ze względów estetycznych, przypominają o obrażeniach doznanych w wypadku.

Obok obrażeń o charakterze fizycznym wypadek wywarł również głębokie skutki na zdrowiu emocjonalnym powoda. Powód cierpi na stany depresyjne i musi przyjmować leki zapisane przez lekarza neurologa-psychiatrę.

Pełnomocnik powoda wskazał, iż podstawą prawną zgłoszonych żądań jest art. 445 k.c.

W toku postępowania likwidacyjnego powód otrzymał od pozwanego (...) S.A. w W. następujące kwoty:

- (...) tytułem zadośćuczynienia,
- (...) tytułem zwrotu kosztów opieki,
- (...) tytułem zwrotu kosztów dojazdu,
- (...) oraz 105zł tytułem zwrotu kosztów leczenia,
- (...) tytułem odszkodowania za zniszczone ubranie.

Zdaniem powoda wypłacone dotychczas zadośćuczynienie jest zbyt niskie i nie spełnia w żaden sposób swej kompensacyjnej roli.

Jak wskazał pełnomocnik powoda, jego roszczenie o zasądzenie na rzecz powoda comiesięcznej renty oparte jest na zwiększonych potrzebach powoda (koszty leczenia, dojazdów oraz koszty opieki). Pełnomocnik powoda odwołując się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1976 r. (sygn. akt: IV CR 50/76) wskazał, iż „Przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na podstawie art. 444 § 2 k.c. nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki. Do przyznania renty z tego tytułu wystarcza samo istnienie zwiększonych potrzeb jako następstwo czynu niedozwolonego”.

Obecnie powód wymaga stałego leczenia, rehabilitacji oraz codziennej pomocy osób trzecich w czynnościach życia codziennego w wymiarze średnio około 2 godzin dziennie (62,5 h miesięcznie).

Łącznie koszty te zostały oszacowane na 842 zł (625 zł koszty opieki + 117,01 zł koszty dojazdów + 100 zł koszty leków = 842 zł). Dodatkowo powód ponosi koszty dojazdów do lekarzy i na zajęcia rehabilitacyjne. Koszt tych dojazdów wynoszą ponad 100 zł miesięcznie. Podobną kwotę powód wydatkuje na zakup leków.

Na skutek wypadku z dnia 15.06.2015 r. uszkodzeniu uległy także rzeczy osobiste powoda tj. odzież, obuwie a także okulary oraz zegarek. Ich łączny koszt został oszacowany przez powoda na kwotę 2.000 zł, natomiast pozwany zwrócił kwotę 200 zł. Uznając nawet że wartość zniszczonych rzeczy z uwagi na ich zużycie mogła być niższa od szacowanej to kwota wypłacona przez pozwanego została znacznie zaniżona. Przyjmując bowiem średni stopień zużycia rzeczy osobistych powoda na 30% to żądanie w wysokości 1200 zł ($2.000 \text{ zł} \times 0,7 = 1400 \text{ zł}$ pomniejszone o 200 zł wypłacone przez pozwanego) nie jest wygórowane i winno być zwrócone przez pozwanego.

Charakter doznanego urazu, jego rozległe konsekwencje jednoznacznie przemawiają za zasadnością ustalenia odpowiedzialności na przyszłość pozwanego za szkody mogące ujawnić się u powoda w przyszłości. Do ustalenia obowiązku wynagrodzenia szkód przyszłych nie jest bowiem konieczna pewność powstania dalszych szkód w przyszłości, lecz wystarcza stwierdzenie prawdopodobieństwa, że aktualny stan zdrowia powoda nie ujawnia jeszcze wszystkich skutków uszkodzenia ciała. Szczególną okolicznością w przedmiotowej sprawie jest fakt, że nie można wykluczyć, iż w przyszłości powód będzie wymagał kolejnych operacji, rehabilitacji.

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2016r. tutejszy Sąd zwolnił powoda w całości od ponoszenia kosztów sądowych (k. 100).

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew.

Pismem z dnia 22 sierpnia 2016r. powód wniósł o zabezpieczenie powództwa poprzez zobowiązanie pozwanej do bieżącego wypłacania na jego rzecz renty z tytułu zwiększonych potrzeb w łącznej kwocie 842 zł miesięcznie, płatnej do 10-ego dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 sierpnia 2016r., wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania zabezpieczającego. (k. 105-106). Pozwany pismem z dnia 21 września 2018r. domagał się oddalenia wniosku o udzielenie zabezpieczenia (k. 117-119).

Postanowieniem tutejszego Sądu z dnia 28 września 2016r. powodowi udzielono, na czas trwania postępowania, zabezpieczenia roszczenia, zasądzając od pozwanego kwotę 842 zł miesięcznie, jako renty z tytułu zwiększonych potrzeb, płatnej do 10-ego dnia każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, poczynając od września 2016r. (k. 126)

Na rozprawie w dniu 9 stycznia 2017r. pełnomocnik powoda prezentował dotychczasowe stanowisko, zaś pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów procesu.

Pismem z dnia 12 maja 2017r. pełnomocnik powoda zmodyfikował wytoczone powództwo, domagając się dodatkowo: zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty **3.500 zł**, tytułem comiesięcznej renty wyrównawczej z tytułu niezdolności do pracy, począwszy od 1 maja 2017r., płatnej do 10-ego dnia każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat oraz zabezpieczenie powództwa poprzez zobowiązanie pozwanego

do bieżącego wpłacania na rzecz powoda renty wyrównawczej z tytułu niezdolności do pracy w kwocie 3.500 zł, poczynwszy od 1 maja 2017r., płatnej do 10-ego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 58.662,47 zł, tytułem skapitalizowanej renty, na którą składa się renta wyrównawcza z tytułu niezdolności do pracy, za okres od 15 czerwca 2015r. do 30 kwietnia 2017r., wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 31-ego dnia po dacie doręczenia przywołanego pisma pozwanej do dnia zapłaty (k. 246).

W dniu 26 czerwca 2017r. do tutejszego Sądu wpłynęło pismo pozwanego, z żądaniem oddalenia powództwa, także w zakresie objętym modyfikacją, oraz oddalenia wniosku o udzielenie zabezpieczenia (k.298-300).

Dnia 5 lipca 2017r. tutejszy Sąd postanowił zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.500 zł miesięcznie, jako renty z tytułu całkowitej utraty zdolności do pracy, na czas trwania procesu, płatnej do 10-ego dnia każdego miesiąca do rąk powoda z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od lipca 2017r. (k. 315).

Pismem z dnia 23 października 2018r. strona powodowa po raz kolejny zmodyfikowała powództwo, wnosząc dodatkowo o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda dalszej **kwoty 55.000 zł**, tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dnia wniesienia pisma (tj. 23 października 2018r.) do dnia zapłaty (k. 528).

Sąd ustalił, co następuje:

Powód J. P. urodził się (...) Jest z zawodu zootechnikiem, ukończył seminarium duchowne, uzyskał doktorat z filozofii.

Dowód: okoliczności bezsporne

opinia psychiatryczno-psychologiczna – k. 454

Od 2005r. powód pracował jako dziennikarz, trudnił się głównie dziennikarstwem gospodarczym i społecznym – był redaktorem naczelnym (...), traktujących, m. in. na temat ochrony środowiska, redagował artykuły tematyczne (pracował m.in. dla (...)), był zatrudniony przez podmioty: (...), (...) z B., przygotowywał, na zlecenie P. K. (1), program „E. (...) W spółce (...) w B. pełnił funkcje członka zarządu i uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości około 2000 zł miesięcznie. Za jeden artykuł, który został opublikowany w gazecie, bądź na portalu internetowym otrzymywał od 800 do 2000 zł. Działalność tą powód świadczył na podstawie umów zlecenia. Bezpośrednio przed wypadkiem główna aktywność powoda koncentrowała się wokół D. Z.. Powód został zatrudniony na stanowisku Redaktora Naczelnego i jego zadaniem było zapewnienie funkcjonowania tej gazety i powstałego portalu internetowego. Powód umówił się z inwestorem z U., iż otrzyma kartę płatniczą, która będzie zasilana comiesięcznie kwotą kilkunastu tysięcy złotych, które to powód miał wykorzystywać na swoje potrzeby. Powód mógł dowolnie wydatkować te środki, zarówno na rzeczy związane z działalnością zawodową jak i rzeczy całkowicie prywatne np. zakupy, wyjazdy wakacyjne itp. Przed wypadkiem powód wiódł dostatnie życie, jego łączne dochody sięgały od kilkunastu do dwudziestu tysięcy złotych miesięcznie. Powód był bardzo aktywnym człowiekiem. Lubił podróżować, zwiedził wiele krajów.

Powód, w ramach swej działalności zawodowej, korzystał z pomocy praktykantów i studentów.

Praca powoda opierała się na aktywnym zgłębianiu opisywanych zagadnień, wymagała od powoda stałej mobilności.

Charakter pracy powoda i sposób zarabiania przez niego pieniędzy był dość specyficzny, jednak powszechny wśród ludzi wykonujących wolne zawody. Formalnie powód pracował na umowę o pracę wyłącznie w spółce (...) i z tego tytułu odprowadzane były m.in. składki na ubezpieczenie zdrowotne. Pozostałe dochody powód uzyskiwał z umów o dzieło, które nie były oskładkowane. Taki system wynagrodzenia sprawił, iż w chwili wypadku powód nie miał przepracowanego wymaganego okresu składkowego aby uzyskać rentę inwalidzką (zabrakło mu 8 miesięcy pracy).

Dowód: zeznanie powoda złożone 1.04.2019r., 00:07:21, k-624v

Powód wiódł życie aktywne zawodowo i towarzysko. Regularnie uczestniczył w spotkaniach z podmiotami partnerskimi. Powód często podróżował w sprawach zawodowych i prywatnych.

Dowód: umowa o dzieło – k. 81-82,

rachunek – k. 256,

zeznania I. S. złożone 9.01.2017r., 00:08:29, k-164

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.2017r., 00:40:16, k-165v

zeznanie powoda złożone 1.04.2019r., 00:07:21, k-624v

Powód był również aktywny fizycznie i regularnie uprawiał sport – jeździł na rowerze, 3 razy w tygodniu ćwiczył na siłowni, trenował sporty walki. W młodości uprawiał podnoszenie ciężarów (brał udział w mistrzostwach na poziomie krajowym).

Dowód: zeznania I. S. złożone 9.01.2017r., 00:08:29, k-164

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.2017r., 00:40:16, k-165v

zeznanie powoda złożone 1.04.2019r., 00:07:21, k-624v

Powód mierzy 175 cm, w czerwcu 2015r. ważył około 86 kilogramów. We wskazanym czasie powód pozostawał w nieformalnym związku, zamieszkiwał w B. wraz z partnerką w wynajmowanym mieszkaniu.

Dowód: opinia psychologiczno-psychiatryczna- k. 458

zeznania I. S. złożone 9.01.2017r., 00:08:29, k-164

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.2017r., 00:40:16, k-165v

zeznanie powoda złożone 1.04.2019r., 00:07:21, k-624v

Powód był wówczas osobą energiczną, aktywną, odnoszącą sukcesy zawodowe, pracował w szybkim tempie, często pod presją czasu, praca zawodowa była dla niego źródłem satysfakcji, uznania i znacznego dochodu. Powód żył w przekonaniu o własnej efektywności i w poczuciu kontroli sytuacji, wpływu na bieg zdarzeń wokół. Żył na wysokim poziomie materialnym.

Dowód: opinia psychologiczno-psychiatryczna- k. 458

zeznanie powoda złożone 1.04.2019r., 00:07:21, k-624v

Dnia 15 czerwca 2015r. w B. powód, jadąc motocyklem marki K., brał udział w zdarzeniu komunikacyjnym, podczas którego został on potrącony przez samochód osobowy marki S. o numerze rejestracyjnym (...), który prowadziła K. W.. K. W. naruszyła nieumyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, iż zbliżając się do skrzyżowania ulic, nie zachowała należytej ostrożności, nie zastosowała się do znaku „ustąp pierwszeństwa”, w skutek czego doprowadziła do zderzenia z prawidłowo jadącym motocyklem kierowanym przez J. P., w wyniku czego kierujący doznał szeregu obrażeń. Sąd przyjął winę K. W. i warunkowo umorzył postępowanie karne przeciwko niej na okres jednego roku próby.

Dowód: wyrok karny k 19

zeznania I. S. złożone 9.01.2017r., 00:08:29, k-164

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.2017r., 00:40:16, k-165v

zeznanie powoda złożone 1.04.2019r., 00:07:21, k-624v

W chwili wypadku powód ubrany był w koszulę, kurtkę letnią dedykowaną do jazdy motocyklem, spodnie, buty motocyklowe, zegarek, okulary, rękawiczki i kask. Łączna wartość odzieży powoda opiewała na około 2.000 złotych. W wyniku wypadku i podjętej akcji ratowniczej odzież powoda została całkowicie zniszczona. Lekarze zaopatrujący na miejscu zdarzenia rany powoda zmuszeni byli do rozcinania ubrania. Podobnie w szpitalu, resztki odzieży zostały porozcinane przez lekarzy tak by umożliwić ratowanie życia powoda. Resztki odzieży zostały wydane siostrze powoda. Były one mocno zakrwawione. I. S., nie chcąc pokazywać tej odzieży bratu, spaliła ją.

Dowód: zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.17r., 00:48:36 k -165v

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

W dniu zdarzenia pojazd marki S. był objęty umową ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w ruchu lądowym, zawartą z pozwaną - (...) S.A.

Dowód: wydruk z portalu internetowego Ubezpieczeniowego Funduszu

Gwarancyjnego – k. 21

W wyniku wskazanego zdarzenia komunikacyjnego powód doznał:

- złamania wieloodłamowego trzonu kości udowej lewej;
- złamania wieloodłamowego, dwupoziomowego, otwartego pierwszego stopnia kości podudzia lewego;
- złamania palucha lewego;
- rany pięty lewej;
- stłuczenia głowy, klatki piersiowej, brzucha;
- licznych otarć naskórka.

Dowód: karta informacyjna – k. 43-48

W dniach od 15 czerwca 2015r. do 17 czerwca 2015r. powód był hospitalizowany w Klinice (...) im. dr A. J. w B..

Dowód: karta informacyjna – k. 43-48

W chwili, gdy doszło do zdarzenia komunikacyjnego, u powoda występowały zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego.

Dowód: opinia biegłych – k. 268

W dniu zdarzenia powód zgłaszał „niemożność mówienia”, jego mowa była powolna, głośnie, wypowiadał pojedyncze słowa.

Dowód: karta informacyjna – k. 48

Dnia 17 czerwca 2015r., w godzinach 14.15-19.15 powoda poddano zabiegowi operacyjnemu – otwartemu nastawieniu złamania z wewnętrzną stabilizacją kości udowej oraz kości piszczelowej i strzałkowej. Osteosyntezę kości udowej wykonano z użyciem gwoździa śródszpikowego oraz pętli drutu chirurgicznego, zaś w przypadku kości piszczelowej z użyciem płyty, śrub korowych, kątowno-stabilnych oraz gwoździa śródszpikowego.

Dowód: karta informacyjna – k. 48,

fotografie – k. 60-66

W dniach od 17 czerwca 2015r. do 18 czerwca 2015. Powód przebywał w Oddziale Intensywnej Terapii w w. Szpitala, gdzie został przyjęty z sali operacyjnej w trybie nagłym z powodu niewydolności oddechowej pooperacyjnej - wymagał wentylacji mechanicznej respiratorem. Rankiem dnia 18 czerwca 2015r. powód został ekstubowany i przekazany do Kliniki (...). U powoda rozpoznano kwasicę mleczanową oraz hiperkaliemię.

Dowód: karta informacyjna – k. 49-50

Od dnia 18 czerwca 2015r do dnia 29 czerwca 2015r. powód przebywał w Klinice (...) w w. Szpitala. Okres ten przebiegał bez powikłań. W trakcie hospitalizacji powód był rehabilitowany, stosowano profilaktykę przeciwzakrzepową oraz okołoperacyjną antybiotykoterapię. Powód został wypisany ze Szpitala z zaleceniem bezwzględnego zakazu obciążania operowanej kończyny, prowadzenia fotelowo-łóżkowego trybu życia oraz odbywania dalszego leczenia w poradni ortopedycznej.

Dowód: karta informacyjna – k. 51-55

Powód został wypisany ze Szpitala do domu, z zastrzeżeniem, że wymaga umiarkowanej opieki – pomocy przy wykonywaniu niektórych czynności.

Dowód: karta informacyjna – k. 56-57

Po opuszczeniu Szpitala powód został przewieziony karetką do domu I. S. – mieszczącego się w T., gdzie zamieszkał na stałe. Zakończył się związek powoda z jego dotychczasową partnerką, która nie wyraziła zgody na zamieszkiwanie powoda w jej mieszkaniu.

Dowód: zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.17r., 00:48:36 k -165v

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Od czasu wypadku powód poruszał się przy pomocy dwóch kul albo wózka inwalidzkiego. Stan psychiczny powoda uległ pogorszeniu. Po przeprowadzeniu się do T., do siostry utracił kontakt ze znajomymi. Po rozstaniu z wieloletnią partnerką powód poczuł się opuszczony, samotny. Nie mógł wykonywać żadnej pracy. Miał silne bóle uszkodzonej nogi. Nie był w stanie zbyt długo wytrzymać w pozycji siedzącej. Nie był w stanie samodzielnie poruszać się o kulach na dystansach dłuższych niż kilka metrów. Potrzebował pomocy siostry i jej rodziny w wielu sprawach codziennego życia: przygotowaniu posiłków, ubraniu się, przy codziennej toalecie. Powód korzystał wówczas z kul pachwinowych, bowiem uszkodzona ręka i obręcz barkowa utrudniała korzystanie z normalnych kul. Powód zaczął cierpieć na depresję.

Dowód: zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.17r., 00:48:36 k -165v

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Dnia 30 czerwca 2015r. powód został przyjęty do Oddziału Urologii Ogólnej i Onkologicznej (...) Szpitala Miejskiego im. (...) w T. z powodu silnych dolegliwości bólowych w okolicy lędźwiowej po stronie prawej.

Dowód: karta informacyjna – k. 67

Dnia 1 lipca 2015r. powód został skierowany, z rozpoznaniem kolki nerkowej, do poradni urologicznej.

Dowód: skierowanie – k. 59

Dnia 13 lipca 2015r. powód został skierowany na rehabilitację przez lekarza z Miejskiej Przychodni (...) w T..

Dowód: skierowanie – k. 68

Dnia 2 września 2015r. powód został poddany badaniom w ramach Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Wojewódzkiego Szpitala (...) w T. z powodu bólu kręgosłupa, promieniującego do potylicy i zawrotów głowy w typie nieukładowym, nasilających się przy zmianie pozycji ciała. Stwierdzono wówczas, że powód dotknięty jest spondylozą szyjną.

Dowód: epikryza – k. 70-71

W okresie od 29 czerwca 2015r. do 18 września 2015r. powód, z uwagi na brak możliwości chodzenia, wymagał pomocy osób trzecich w zakresie czynności dnia codziennego, tj. pielęgnacji podstawowej: mycia i ubierania (pół godziny dziennie – pomoc częściowa), korzystania z toalety (pół godziny dziennie – pomoc pełna), przemieszczania się (godzina dziennie – pomoc pełna) oraz przy utrzymywaniu porządku w gospodarstwie domowym (3 godziny tygodniowo – pomoc pełna), przygotowywaniu posiłków (6 godzin tygodniowo – pomoc pełna), załatwianiu spraw poza domem (3 godziny tygodniowo – pomoc pełna).

Dowód: opinia biegłych M. S. i A. F. P. – k. 268-285

Pomoc taką świadczyła na rzecz powoda głównie jego siostra I. S.. I. S. pomagała powodowi w wykonywaniu czynności higienicznych – kąpieli, ubieraniu się, przygotowywała powodowi posiłki, często także zawoziła powoda na zabiegi rehabilitacyjne (zdarzało się, że przejazd taki odbywał powód autobusem w towarzystwie swego siostrzeńca), towarzyszyła powodowi podczas odbywania badań lekarskich.

Dowód: zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.17r., 00:48:36 k -165v

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Dnia 17 września 2015r. powód został pacjentem (...) w B., gdzie rozpoznano u niego ciężki epizod depresyjny bez objawów psychiatrycznych, choroby afektywnej dwubiegunowej, niedoboru kwasu foliowego.

Dowód: opinia sądowo-psychologiczna – k. 453-454

W okresie od 18 września 2015r. do 9 października 2015r. powód był hospitalizowany w Oddziale Rehabilitacyjnym (...) Szpitala Miejskiego im (...) w T. w celu uruchomienia stawu kończyny dolnej lewej oraz stawu barkowego lewego.

Dowód: karta informacyjna – k. 75

Pismem z dnia 29 września 2015r. pełnomocnik powoda zwrócił się do pozwanego (...) S.A. o wszczęcie postępowania likwidacyjnego szkody komunikacyjnej poprzez wypłacenie powodowi kwoty 100.000 zł na podstawie art. 445 § 1 k.c., tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, zastrzegając prawo do podwyższenia kwoty objętej roszczeniem przy

uwzględnieniu ostatecznego orzeczenia komisji lekarskiej oraz efektów dalszego leczenia. Powód domagał się nadto kwoty 9.600 zł, z tytułu zwrotu kosztów poniesionych na opiekę i pielęgnację, wykonywaną przez jego domowników.

Dowód: zgłoszenie szkody osobowej – k. 22-24

W dniu 12 października 2015r. powód został poddany badaniu radiologicznemu stawu kolanowego i kości udowej lewej. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono znaczny odczyn okostnowy na przyśrodkowo-tylnej krawędzi kości udowej bez cech zrostu w obrębie samej szczeliny złamania oraz cechy zaniku kostnego w obrębie struktur kostnych stawu kolanowego. Tego samego dnia dokonano radiologicznego badania lewego stawu skokowego powoda oraz kości podudzia, które skutkowało ustaleniem istnienia cech skostnienia w obrębie złamań kości strzałkowej i najprawdopodobniej w górnym biegunie kości piszczelowej. Nie stwierdzono ewidentnego kostnienia w obrębie szczeliny złamania. Dostrzeżono natomiast ostrogę na tylnej krawędzi kości piętowej oraz cechy wysepki kostnej w kości skokowej.

Dowód: wyniki badan radiologicznych – k. 72

W dniu 14 października 2015r. pozwana ustaliła wysokość szkody poniesionej przez powoda na kwotę 33.552,97 zł, na którą składały się należności z tytułu:

- zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy osobistych – 200 zł;
- przejazdów - 135 zł;
- zadośćuczynienia za doznaną krzywdę – 30.000 zł;
- opieki – 2.832 zł;
- leczenia – 385,97 zł;

Dowód: pismo pozwanej – k. 25-26

Dnia 29 października 2015r. powód został przyjęty w (...) Szpitala (...) im. dr A. J. w B.. Stwierdzono wówczas, że w obrębie uda i podudzia występują delikatne cechy zrostu. Powodowi zalecono m.in. intensyfikację rehabilitacji, stosowanie zabiegów „fali uderzeniowej” oraz lasera wysokoenergetycznego.

Dowód: karta informacyjna – k. 73-74

Dnia 28 stycznia 2016r. powód ponownie był badany we wskazanej wyżej poradni. Stwierdzono wówczas widoczne cechy zrostu złamania w obrębie uda (zwłaszcza w części grzbietowej złamania, część przednia szczeliny nadal wyróżniana). W obrębie podudzia nastąpiła zaś dynamizacja samoistna poprzez złamanie śruby statycznej, nieznaczne przemieszczenie płyt, w okolicy tej wystąpiły cechy zrostu z tworzącą się z kostniną.

Dowód: karta informacyjna – k. 74

Powód w okresach od 2 listopada 2015r. do 16 listopada 2015r., od 1 grudnia 2015r. do 14 grudnia 2015r., od 8 lutego 2016r. do 18 lutego 2016r. był objęty leczeniem rehabilitacyjnym w postaci kinezyterapii, zaś w okresie od 16 maja 2016r. do 31 maja 2016r. stosowano wobec niego leczenie w postaci ultradźwięków, laseroterapii, kinezyterapii oraz impulsowego pola magnetycznego niskiej częstotliwości w (...) w T..

Dowód: zaświadczenie – k. 76

W dniu 12 października 2015r. powód został poddany badaniu lekarskiemu, na podstawie którego ustalono, że cierpi on na dolegliwości bólowe całej lewej kończyny dolnej, co skutkuje ograniczeniem maksymalnej rotacji w lewym stawie biodrowym i zgięciem w stawie do 90 stopni.

Dowód: protokół badania lekarskiego – k. 41-42

W dniu 13 października 2015r. Spółka (...) Sp. z o.o., działając na zlecenie pozwanej, wydała opinię dotyczącą powoda, stanowiącą, że uszkodzenia lewego uda i lewego stawu kolanowego powoda skutkują trwałą niewielką utratą funkcji tej kończyny (w zakresie od 10 do 30 %) oraz trwałymi zmianami wizualno-estetycznymi obejmującymi średnią powierzchnię (10-50 % narządu), trwały uszczerbek oceniono na 10%. Analogicznie oceniono uszkodzenia lewego podudzia i stawu skokowego powoda. Stwierdzono przy tym niezdolność do pracy powoda w okresie od 15 czerwca 2015r. do 30 czerwca 2016r. oraz dostrzeżono celowość cyklicznego poddawania powoda fizykoterapii przez okres kilku miesięcy.

Dowód: opinia kompleksowa z badaniem dla pozwanej – k. 35-40

Pismem z dnia 1 lutego 2016r. pełnomocnik powoda zwiększył żądanie kierowane wobec pozwanej, na podstawie art. 445 k.c., do kwoty 500.000 zł i dodatkowo na podstawie art. 444 § 1 k.c., wniósł o zwrot na rzecz powoda kwoty 2.510 zł, z tytułu wydatków poniesionych przez powoda na leczenie i diagnostykę. Powód domagał się nadto comiesięcznej renty z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 3.500 zł, która to kwota obejmować miała koszty opieki nad powodem, dojazdów do placówek medycznych oraz kosztów leczenia.

Dowód: pismo pełnomocnika powoda – k. 27-28

11 kwietnia 2016r. stan zdrowia powoda został po raz kolejny zbadany przez lekarza działającego na zlecenie pozwanej. Stwierdzono wówczas opóźniony zrost złamania kości piszczelowej, destabilizację zespolenia. Uznano, że powód w dalszym ciągu wymaga rehabilitacji.

Dowód: protokół badania lekarskiego – k. 33-34

Dnia 4 maja 2016r. powód został skierowany do odbycia zabiegów fizjoterapeutycznych przez lekarza z Miejskiej Przychodni (...) przy ul. (...) w T..

Dowód: skierowanie – k. 77

Pismem z dnia 17 maja 2016r. powód został poinformowany, że pozwana przyznała jemu odszkodowanie w łącznej kwocie 52.481,97 zł, na którą to kwotę składały się należności z tytułu:

- kosztów leczenia – (...)
- zniszczenia rzeczy osobistych – (...)
- zadośćuczynienia za krzywdę – (...)
- kosztów przejazdu – (...);
- kosztów leczenia –(...)

Dowód: pismo pozwanej – k. 123

W okresie od 18 maja 2016r. do 1 czerwca 2016r. lewy bark powoda został poddany 10 zabiegom impulsowego pola elektromagnetycznego o wysokiej częstotliwości.

Dowód: terminarz – k. 78

Dnia 21 lipca 2016r. lekarz (...) w T. stwierdził, że powód, z uwagi na przebyte złamania, wymaga dalszego leczenia ortopedycznego oraz rehabilitacji.

Dowód: zaświadczenie – k. 79

Dnia 28 lipca 2016r. powód został poddany badaniu w (...) Szpitala (...) im. dr A. J. w B., na podstawie którego stwierdzono postępy w gojeniu ran i występowanie w obrębie uda cech zrostu. Uznano nadto, że w części podudzia następuje dalsza samoistna dynamizacja poprzez złamanie śruby statycznej i nieznaczne przemieszczenie płyty. Na podstawie wywiadu ustalono, że zwiększeniu uległy dolegliwości bólowe w obrębie kolana i stawu skokowego, dostrzeżono nadto cechy porażenia nerwy strzałkowego. Powodowi zaordynowano szereg leków, zwłaszcza przeciwbólowych. Powoda w trybie pilnym skierowano na kolejne serie zabiegów rehabilitacyjnych. Zabiegi te zlecono m.in. w celu zmniejszenia dolegliwości bólowych i poprawienia mechanizmu chodzenia.

Dowód: karta informacyjna – k. 131v,

skierowanie – k. 130

Pismem z dnia 5 września 2016r. E. S. – przedstawiająca się jako pełnomocnik powoda domagała się od pozwanej, w jego imieniu, ponownego rozpoznania sprawy oraz przyznania powodowi, na podstawie art. 361§2 k.c. kwoty 2.047,95 zł, tytułem zwrotu utraconego dochodu.

Dowód: pismo – k. 121

W dniu 25 października 2016r. powód został poddany badaniu tomografii komputerowej stawu kolanowego, na podstawie którego ustalono m.in., że na wysokości złamania widoczna jest szczelina z zaokrągleniem brzegów odłamów kostnych i niejednorodna sklerotyzacja w obrębie bliższego i dalszego odłamu (co mogło wskazywać na zmiany pozapalne, opóźniony zrost), drobne zwapnienia w tkankach miękkich na wysokości szczeliny złamania.

Dowód: opis badania tomografii komputerowej – k. 162

29 listopada 2016r. lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że powód jest, od dnia 15 czerwca 2015r., całkowicie niezdolny do pracy oraz do samodzielnej egzystencji do dnia 30 listopada 2018r.

Dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS – k. 160-161, 257-258

Dnia 14 grudnia 2016r. ZUS odmówił przyznania powodowi renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na brak wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych, na podstawie przepisów art. 57 w zw. z art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,. Ustalono, że powód w okresie od 15 czerwca 2005r. do 14 czerwca 2015r. udokumentował 3 lata, 7 miesięcy i 17 dni, które należało uznać za okresy składkowe (z wymaganych 5 lat).

Dowód: decyzja ZUS – k. 259

Dnia 15 grudnia 2016r. powód został skierowany, przez lekarza Szpitala (...) im. dr A. J. w B., do reoperacji złamanej kończyny.

Dowód: skierowania – k. 158, 159,

karta informacyjna – k. 209

Dnia 4 stycznia 2017r. powód został przyjęty do II Oddziału Chorób Wewnętrznych Szpitala (...) im. dr L. B. w I., gdzie przebywał do dnia 11 stycznia 2017r. U powoda zdiagnozowano wówczas cukrzycę insulinozależną (typu drugiego), grypę typu A, zespół metaboliczny, otyłość brzuszną, hipertriglicerdemię.

Dowód: zaświadczenie – k. 163,

karta informacyjna – k. 182-185

zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Bezpośrednią przyczyną wystąpienia u powoda pełnoobjawowej cukrzycy z wysokimi stężeniami glukozy była grypa typu A, przy czym cukrzyca rozwinęła się u powoda na skutek zaburzeń metabolicznych związanych z otyłością.

Dowód: opinia biegłego dr n. med. J. R. – k. 377, oraz opinia

uzupełniająca – k. 428-429

W okresie od 14 lutego 2017r. do 24 lutego 2017r. powód był ponownie hospitalizowany w Szpitalu (...) im dr A. J. w B.. Dnia 15 lutego 2017r. przeprowadzono u powoda zabieg naprawczy w obrębie kości piszczelowej i strzałkowej oraz przeszczep kostny (autogenny/heterogenny – w obrębie kości udowej i miednicy), w trakcie którego dokonano: częściowego usunięcia materiału zespalającego z trzonu kości piszczelowej, dynamizacji gwoździa śródszpikowego, resekcji odcinkowej strzałki oraz stawu rzekomego kości piszczelowej, stabilizacji wewnętrznej śrubą korową systemu Megdal 3.5, dekortykacji korowo-okostnowej, obsypano okolice złamania przeszczepami kostnymi autogennymi kości gąbczastej pobranymi z talerza biodrowego i podano czynniki wzrostu. Operacja przebiegła bez powikłań, powoda w trakcie hospitalizacji rehabilitowano, przy czym powodowi zalecono dalszą rehabilitację w warunkach ambulatoryjnych oraz poruszanie się przy wykorzystaniu dwóch kul łokciowych.

Dowód: karty informacyjne – k. 210- 212, 213

Stan fizyczny lewej kończyny dolnej powoda na dzień 30 marca 2017r. uzasadniał korzystanie dwa razy w tygodniu z indywidualnych, godzinnych zajęć

z fizjoterapeutą, które, z uwagi na trudności w poruszaniu się powoda, należało wykonywać w warunkach domowych (miesięczny koszt takiej terapii to około 866 złotych).

Dowód: opinia sądowno-lekarska z zakresu rehabilitacji P. K. (2)– k. 239-245,

523-524.

Dnia 8 kwietnia 2017r. Przewodniczący Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał orzeczenie, mocą którego postanowiono zaliczyć powoda do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do dnia 30 kwietnia 2020 roku.

Dowód: orzeczenie – k. 547-548

W dniu 26 października 2017r., powód odbył kolejną wizytę w (...) Szpitala (...). A. J. w B., podczas której zarejestrowano wystąpienie u powoda dolegliwości bólowych bioder. Powodowi zalecono m.in. doraźne stosowanie leków przeciwbólowych, wprowadzanie obciążeń (do granic bólu) oraz dalsze leczenie usprawniające pod kontrolą poradni rehabilitacyjnej. Lekarz ortopeda traumatolog, przeprowadzający we wskazanym dniu badanie powoda, stwierdził u niego pourazowe zmiany zwyrodnieniowe bioder i stawu kolanowego lewego. Powód został skierowany do Oddziału (...) wymienionego wyżej szpitala.

Dowód: karta informacyjna – k. 409,

skierowanie – k. 410, 553

Dnia 24 maja 2018r. powód został zakwalifikowany przez lekarza wskazanej wyżej placówki medycznej do leczenia usprawniającego.

Dowód: pismo kwalifikujące – k. 554

W okresie od dnia 20 sierpnia 2018r. do dnia 31 sierpnia 2018r. powód poddał się kolejnym zabiegom rehabilitacyjnym.

Dowód: zaświadczenie – k. 502

Dnia 17 października 2018r. powód uzyskał zlecenie na zaopatrzenie medyczne w postaci stabilizatora stawu skokowego.

Dowód: zlecenie – k 539

Dnia 25 października 2018 roku powód ponownie został zbadany przez lekarza (...) Szpitala (...) im. dr. A. J. w B., który stwierdził, że powód winien być dalej leczony pod kontrolą poradni rehabilitacyjnej i poddawać się kontrolnym badaniom ortopedycznym i radiologicznym raz na 9-12 miesięcy. Powodowi zalecono nadto oszczędzający tryb życia i stosowanie leków przeciwbólowych. Powoda skierowano na indywidualne ćwiczenia usprawniające – kinezyterapię, laseroterapię oraz ultradźwięki.

Dowód: karta informacyjna – k. 540,

skierowanie – k. 541

W wyniku zdarzenia komunikacyjnego u powoda wystąpił trwały uszczerbek na zdrowiu w wymiarze:

- 10 % - w związku z wieloodłamowym złamaniem trzonu kości udowej – kość uległa zrośnięciu, na udzie powoda znajdują się blizny pooperacyjne, doszło do zaniku mięśnia uda, osłabieniu, wskutek wyszczuplenia mięśni, uległy prostowniki mięśni kolana (czworogłowego). Złamanie uległo wygojeniu bez skrócenia kości. U powoda występują dolegliwości bólowe, które mogą być skutkiem zastosowanej metody operacyjnej i znacznego osłabienia mięśnia czworogłowego w związku ze zmianą osi toru ruchu rzepki;

- 30 % - w związku z wieloodłamowym, dwupoziomowym otwartym złamaniem kości lewego podudzia. Powód dotknięty jest niedowładem stopy lewej z powodu uszkodzenia nerwu strzałkowego wspólnego, ocenionego na 3+ w skali L.. Na podudziu powoda także znajdują się blizny pooperacyjne, podudzie uległo skróceniu o 1 cm;

- 2 % w związku z uszkodzeniem pięty, na której znajduje się rozległa blizna pourazowa.

Począwszy od dnia 9 października 2015r., poza okresami hospitalizacji, powód wymagał i nadal wymaga częściowej pomocy przy przemieszczaniu się (w wymiarze pół godziny dziennie – szacunkowy czas koniecznej pomocy związanej z zapewnieniem powodowi dojazdu na badania lekarskie oraz rehabilitację) oraz pełnej pomocy w utrzymywaniu porządku w gospodarstwie domowym (3 godziny tygodniowo), częściowej pomocy w przygotowywaniu posiłków (3 godziny tygodniowo) oraz pełnej pomocy w załatwianiu spraw poza domem (3 godziny tygodniowo).

Dowód: opinia biegłych M. S. (2) i A. P. (2) –

k.268-285 oraz ich opinie uzupełniające – k. 370-371,518, 568,

fotografie – k. 60-66, 405-408, 549-552, 558

Powód cierpi na rwę barkową jednostronną, która jest schorzeniem samoistnym, nie ma związku z urazami, których doznał w wyniku zdarzenia z dnia 15 czerwca 2015r.

Dowód: opinia biegłych: M. S. (2) i A. P. (2) -k. 268-285, opinii uzupełniająca – k. 372

Obecnie powód samodzielnie porusza się, opierając się na dwóch kulach, rozbiera się i ubiera. Powód na krótkich dystansach – w domu, może poruszać się

o jednej kuli, przy czym poza domem wymaga stosowania wózka inwalidzkiego. Powód ma problemy ze zbyt długim siedzeniem, drętwieje mu lewa kończyna. Nie jest również zbyt długo stać z uwagi na ból stopy. Stanie i poruszanie się wymaga stosowania kul. Powód ma uszkodzony nerw strzałkowy, co powoduje opadanie i bezwład stopy lewej. Konieczne jest całodobowe stosowanie specjalnej ortezy utrzymującej stopę we właściwej pozycji. W przeciwnym razie opadająca stopa może doprowadzić do jego upadku. Stosowanie ortezy wiąże się z koniecznością zakupu obuwia w rozmiarze większym niż rzeczywisty rozmiar stopy. Powód nadal odczuwa bóle lewej nogi, wynikające z przebytych złamań, szeregu zabiegów i przede wszystkim potężnych ubytków mięśni. Konieczna jest dalsza systematyczna rehabilitacja, której głównym celem jest utrzymanie dotychczasowego poziomu sprawności uszkodzonej nogi. Powód nie odzyska pełnej sprawności lewej nogi, nie będzie mógł się poruszać samodzielnie bez pomocy kul i wózka.

Dowód: opinia uzupełniająca M. S. (2) i A. P. (2)

– k. 373, 562-569

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Powód w związku z wypadkiem, któremu uległ w czerwcu 2015r., utracił wszystkie źródła zarobkowania. Powód od ponad roku podejmuje bezskuteczne działania w celu uzyskania pracy. Z uwagi na zbyt krótki okres pracy (okresów składkowych i nieskładkowych) nie ma prawa do renty inwalidzkiej.

Dowód: zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Po zdarzeniu z dnia 15 czerwca 2015r. powód do dnia 7 grudnia 2016r. był uprawniony do świadczenia rehabilitacyjnego, którego wysokość opiewała na kwoty od 982,30 zł do 1.217,59 zł miesięcznie.

Dowód: zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Po wypadku ciężar utrzymania powoda spoczął na jego siostrze i ich rodzicach. Siostra powoda, w okresie, gdy powód u niej zamieszkiwał, dokonywała wszelkich opłat eksploatacyjnych, ponosiła koszty dowozu powoda na zabiegi rehabilitacyjne, na wizyty lekarskie, nabywała dla niego leki. Powód, w okresie pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, przekazywał na swe utrzymanie kwotę 500 zł miesięcznie. Każdego miesiąca siostra powoda nabywała dla niego odzież – dresy, bluzę, skarpety, cyklicznie także obuwie. Miesięczny koszt zakupu odzieży dla powoda opiewał miesięcznie na 100 zł.

Dowód: zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.17r., 00:48:36 k -165v

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

W dniu 17 lutego 2018r. powód zawarł związek małżeński. W tym też roku wyprowadził się z domu swej siostry i zamieszkał w G..

Dowód: opinia psychiatryczno-psychologiczna – k. 454, 516.

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Powód od czasu wypadku stale doznaje dolegliwości bólowych – lewego podudzia, kolana lewego, występuje u niego także uczucie blokowania kolana lewego, ból lewej stopy. W celu złagodzenia tychże powód przyjmuje obecnie lek D., V. oraz okresowo D. (wcześniej także inne, jak np. O., N.).

Aktualnie występują u powoda także bóle prawego kolana promieniujące do podudzia, bóle lewego biodra, nasilające się przy próbie wstawania i chodzenia, stałe bóle lewego barku z promieniowaniem do lewej ręki (placów IV i V). Powód doznaje także ograniczenia ruchomości lewego barku.

Zespół bólowy ze strony lewego biodra i lewego kolana oraz występujące u powoda ograniczenia ruchomości biodra i nasilone trzaski śródstawowe kolana prawego wynikają z przewlekłego leczenia i odciążania lewej kończyny dolnej. Dolegliwości bólowe ze strony stawów biodrowych mają charakter przeciążeniowy w związku z niesymetrycznym obciążaniem kończyn dolnych i nie mają charakteru pourazowego. Dolegliwości ze strony barku wiążą się z rwą barkową lewostronną, która ma charakter samoistny, nie ma związku z urazem – jest skutkiem zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa szyjnego, które wystąpiły przed wskazywanym wyżej zdarzeniem komunikacyjnym.

Pomimo uzyskania po kilku latach wstępnego zrostu kości udowej u powoda pojawiły się problemy z materiałem, który zastosowano jako wypełnienie ubytków kostnych. Powód oczekuje na kolejną operację nogi. Jest zapisany do Kliniki (...) w B. na zabieg. Z uwagi na uszkodzenia stawu skokowego i nerwu strzałkowego powód nie ma kontroli na swoją lewą stopą. Dzięki zastosowaniu ortezy jest w stanie utrzymać ją w normalnej pozycji, co pozwala mu na umiarkowane poruszanie się przy pomocy dwóch kul. Na co dzień powód nadal przyjmuje środki przeciwbólowe m.in. tramal. Nadal zażywa leki wspomagające zrost kości. Na leki powód wydaje ponad 400 zł miesięcznie. Powód nadal systematycznie korzysta z rehabilitacji zarówno w ramach NFZ jak i prywatnie. Na większość zabiegów musi zostać zawieszony samochodem do T. lub B.. Obecnie powoda zawozi na te zabiegi głównie jego żona. Powód stosuje maści na stany zapalne stawów i maści rozgrzewające na miejsca, w których uszkodzone zostały mięśnie nogi. Koszt takich maści to około 70 zł miesięcznie. Dodatkowo powód musi wymieniać okresowo elementy gumowe w kulach, musiał kupić wózek inwalidzki. Powód wraz z żoną wystąpili do Gminy o pomoc w sfinansowaniu przystosowania mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej. W chwili obecnej małżonkowie oczekują na odpowiedź. Powód powinien dostosować zejście z mieszkania do klatki schodowej, poprzez montaż specjalnej poręczy umożliwiającej mu samodzielne wydostanie się na zewnątrz oraz dostosowanie łazienki. W chwili obecnej w jego łazience jest wanna, z której nie jest w stanie korzystać samodzielnie. Zbyt śliska powierzchnia wanny, nawet przy zastosowaniu specjalnych mat nie pozwala powodowi na samodzielne wejście lub wyjście z niej. Z uwagi na poruszanie się o kulach i niemożliwość zbyt długiego obciążania uszkodzonej nogi powód nie jest w stanie samodzielnie przygotować sobie posiłków. Nie ma również możliwości zrobienia zakupów.

Dowód: karta informacyjna – k. 209,

zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.17r., 00:48:36 k -165v

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

opinia sądowo-lekarska P. K. (2)– k. 239-245,

opinia biegłych M. S. (2) i A. P. (2)– k. 268-

285 i opinia uzupełniająca – k. 562-569

Od czasu wskazanego wydarzenia komunikacyjnego znacznemu ograniczeniu uległa aktywność fizyczna powoda. Powód przybrał na wadze około 20 kg. W dniu 16 czerwca 2018r. powód ważył około 110 kg.

Dowód: opinia psychiatryczno-psychologiczna H. P.

i J. D. – k. 452 - 459

zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.17r., 00:48:36 k -165v

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Powód od dnia 2 marca 2017r. jest pacjentem Poradni Diabetologicznej Miejskiej Przychodni (...) w T..

Dowód: historia zdrowia i choroby – k. 416

W związku ze zdiagnozowaną cukrzycą powód wymaga przyjmowania leków przeciwcukrzycowych, których dawkowanie wymaga regularnych korekt. Miesięczny koszt kuracji oraz pasków do oznaczania stężenia glukozy i zakupu insuliny. Powód przeznaczają na to około 100 zł na leki miesięcznie i około 40 zł tygodniowo na zakup pasków do glukometru. Powód trzykrotnie w ciągu dnia wykonuje badania poziomu cukru we krwi. Leczenie cukrzycy wymaga regularnych wizyt lekarskich (od jednej do czterech rocznie). Powód wymaga stosowania diety z ograniczoną podażą cukrów prostych. Cukrzyca nie implikuje konieczności korzystania z pomocy innych osób, przy czym, przeciwskazane jest wykonywanie przez powoda prac związanych z dużym wysiłkiem fizycznym, na wysokości, transportowych (w transporcie lądowym i powietrznym).

Dowód: opinia biegłego J. R.– k. 378-379

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Powód dotknięty jest przewlekłymi stresowymi zaburzeniami adaptacyjnymi o obrazie depresji reaktywnej w związku z przeżytym wypadkiem i jego następstwami. Wskutek wypadku diametralnie zmieniła się psychologiczna sytuacja powoda. Powód stał się zależny od pomocy innych osób, zwłaszcza swej siostry, żyje w poczuciu nadmiernego obciążenia jej własnymi sprawami i obowiązkami opiekuńczymi, nie może wykonywać pracy, uzyskiwać dochodu, co rodzi w powodzie poczucie żalu i frustracji. Powód czuje się bezradny, także z powodu przebiegu dotychczasowego leczenia. Powód doznał i doznaje nadal stresu o znacznym nasileniu. Skutki wypadku negatywnie wpłynęły na linię życiową powoda. W pierwszym okresie po wypadku, powód czuł się samotny, porzuciła go wieloletnia partnerka, utracił kontakt ze znajomymi. Dodatkowo złe samopoczucie psychiczne potęgowała świadomość kalectwa i zależności od pomocy innych osób. Powód przez całe życie był osobą bardzo aktywną, uprawiającą wiele sportów. Jego praca wiązała się z ciągłym przemieszczaniem się, spotkaniami z ludźmi, rozmowami. Po wypadku powód nie był w stanie opuszczać domu siostry, nie mógł samodzielnie wyjść. Nie był i nie jest w stanie do dnia dzisiejszego pracować. Odczuwa silne lęki związane z podróżowaniem samochodem. W autobusie musi zamykać oczy i stara się myśleć o rzeczach niezwiązanych z podróżą, aby zmniejszyć dolegliwości lękowe. Nadal leczy się na depresję. Koszt zakupu leków wynosi około 150 zł miesięcznie.

Celowe byłoby wdrożenie wobec powoda psychoterapii ukierunkowanej na pomoc w adaptacji do niepełnosprawności i rozwinięcie aktywności, co sprzyjałoby wykorzystaniu potencjału intelektualnego i zawodowego powoda. Powód podejmował bezskuteczne próby znalezienia pracy, zajęcia. Nie jest w stanie pracować jako dziennikarz z uwagi na konieczność samodzielnego przemieszczania się, spotykania z ludźmi. Również inne zajęcia związane z pracą przy komputerze są bardzo utrudnione. Powód nie jest w stanie siedzieć przez kilka godzin na wózku, musi zmieniać pozycję. Obecnie mieszka w G., niewielkim miasteczku, gdzie nie ma szansy na znalezienie pracy, nawet w niewielkim wymiarze czasu pracy. Powód nie jest w stanie samodzielnie dojeżdżać do pracy do T. czy B..

Stwierdzone u powoda zaburzenia adaptacyjne skutkują trwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 10 %.

Dowód: opinia psychiatryczno-psychologiczna H. P.

i J. D. – k. 452 – 459 oraz opinia uzupełniająca – k. 486-

487,

zeznania I. S. złożone 9.01.17r., 00:22:56, k. 164v,

zeznania A. P. (1) złożone 9.01.17r., 00:48:36 k -165v

zeznanie powoda złożone 1.04.19r., 00:07:21 k – 624v

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o zeznania świadków I. S., A. P. (1), złożone do akt dokumenty, opinie biegłych: z dziedziny rehabilitacji – P. K. (2), diabetologii w osobie J. R., z zakresu ortopedii w osobie M. S. (2), neurologa w osobie A. P. (2), psychiatrii w osobie H. P., psychologii w osobie J. D. oraz w oparciu o zeznania powoda.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków: I. S., A. P. (1); albowiem były jasne, spójne, harmonizowały ze sobą i znajdują potwierdzenie w dowodach z dokumentów zgromadzonych w sprawie oraz w opiniach biegłych. Zeznania te są logiczne i konsekwentne.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał dokumenty zgromadzone w aktach sprawy dotyczące leczenia powoda i akta szkody. Prawdziwość dokumentów nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony.

Sąd w pełni podzielił sporządzone w sprawie opinie biegłych: opinię sądowo-lekarską z dziedziny ortopedii w osobie M. S. (2), neurologii w osobie A. P. (2), z zakresu rehabilitacji w osobie P. K. (2), diabetologii w osobie J. R., psychiatrii w osobie H. P., psychologii w osobie J. D. albowiem zostały sporządzone w sposób rzetelny, fachowy i nie zawierają sprzeczności. Biegli podczas sporządzania opinii opierali się na dokumentacji medycznej powoda, jego badaniu. Biegli szczegółowo opisali wynik przedmiotowego badania, a wnioski wynikające z ich obserwacji są logiczne, spójne i nie wykazują błędów natury logicznej. Opinie są wyczerpujące, udzielają odpowiedzi na wszystkie postawione przez Sąd pytania, jak i dotyczą kwestii podnoszonych przez strony.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał dokumenty zgromadzone w aktach sprawy dotyczące leczenia powoda i akta szkody. Prawdziwość dokumentów nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony.

Sąd uznał także za w pełni wiarygodne zeznania powoda. Zeznania te są spójne, logiczne i znajdują potwierdzenie w dokumentacji medycznej i pozostałym materiale dowodowym. Powód w sposób spontaniczny, szczerzy przedstawił swoje życie przed wypadkiem, wskazał na zmiany jakie zaszły w stylu życia i możliwościach zarobkowania na skutek wypadku.

Przechodząc do rozważań prawnych, należy zauważyć, iż pozwany (...) S.A w W. jako ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku drogowego z 15 czerwca 2015 roku, w którym uczestniczył powód. Okoliczność ta była bezsporna w niniejszym postępowaniu. Pozwany przyznał, iż jako ubezpieczyciel z tytułu odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody ponosi odpowiedzialność za jej następstwa. Okoliczność ta nie była sporna na etapie postępowania likwidacyjnego, w którym pozwany uznając swoją odpowiedzialność i wypłacił powodowi określone roszczenia związane z likwidacją szkody.

Powód po zmianie żądania ostatecznie domagał się zasądzenia od pozwanego:

- zadośćuczynienia w kwocie 155.000,00 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 maja 2016 roku do dnia zapłaty, oraz w kwocie 55.000 zł z odsetkami od dnia 29 października 2018 roku do dnia zapłaty – łącznie zadośćuczynienia w kwocie 210.000 zł
- kwoty 843 zł tytułem renty z tytułu zwiększonych potrzeb od 1 sierpnia 2015r. płatnej do 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

- kwoty 3500 zł tytułem comiesięcznej renty wyrównawczej z tytułu utraty możliwości zarobkowych płatnej od 1 maja 2017r. do 10-ego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;
- kwoty 58.662,47 zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od 15 czerwca 2015 roku do 30 kwietnia 2017 roku (22 miesiące)
- kwoty 1200 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 października 2015 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za utraconą odzież,
- ustalenia, że pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku oraz zasądzenia kosztów procesu.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do żądania zasądzenia zadośćuczynienia w łącznej kwocie 210.000,00 zł (ponad dotychczas wypłaconą powodowi kwotę), jest ono częściowo zasadne.

Zgodnie z przepisem art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. w przypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Uszkodzenie ciała oznacza naruszenie integralności fizycznej pozostawiające wyraźne ślady (np. rany, złamania), zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne (np. uszkodzenie organów wewnętrznych). Rozstrój zdrowia wyraża się natomiast w innych postaciach zakłócenia w funkcjonowaniu poszczególnych organów, bez ich widocznego uszkodzenia (np. zatrucie, nerwica, choroba psychiczna, obniżenie sprawności intelektualnej). W judykaturze Sądu Najwyższego pojęcie rozstroju zdrowia jest ujmowane szeroko. Przykładowo tylko można wskazać na orzeczenie z dnia 4 lipca 1969 r., PR 178/69 (OSNCP 1970, nr 4, poz. 71), w którym Sąd Najwyższy podkreślił, że przewidziana w art. 444 k.c. krzywda, za którą sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią kwotę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego, obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i cierpienia moralne. Natomiast w wyroku z dnia 9 lutego 2000 r., (IICKN 582/98) Sąd Najwyższy przyjął, że krzywda wynagradzana zadośćuczynieniem pieniężnym uregulowanym w art. 445 k.c. jest szkodą niemajątkową, a charakter takiej szkody decyduje o jej niewymierności. Przyznanego poszkodowanemu zadośćuczynienia nie należy zatem traktować na zasadzie ekwiwalentności, którą charakteryzuje wynagrodzenie szkody majątkowej. Odpowiedniość kwoty zadośćuczynienia, o której stanowi art. 445 § 1 k.c., ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie być źródłem wzbogacenia. Jest ona sposobem naprawienia krzywdy w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych.

Przepisy nie regulują w sposób bezpośredni wysokości należnego zadośćuczynienia, wskazując jedynie iż powinno być ono odpowiednie, uwzględniające rozmiar i rodzaj szkody niemajątkowej. Okoliczności te pozwalają określić proporcje i rozmiar szkody do satysfakcji płynącej z otrzymanej kwoty. Przesłankami zadośćuczynienia są wyrządzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) oraz związek przyczynowy o charakterze adekwatnym. Wystąpienie wszystkich tych przesłanek w rozpoznawanej sprawie nie budzi wątpliwości, problemem jest natomiast wysokość zadośćuczynienia. W doktrynie podkreśla się, że zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, stanowiąc przybliżony ekwiwalent za doznaną przez pokrzywdzonego szkodę. Powinno ono wynagrodzić doznane przez poszkodowanego cierpienia, utratę radości życia oraz ułatwić mu przezwyciężenie ujemnych przeżyć psychicznych (tak: Kodeks Cywilny. Komentarz pod red. E.Gniewka, 2008). Zadośćuczynienie obejmuje zarówno cierpienia psychiczne jak i cierpienia fizyczne (wyrok SN z 11.7.2000 II CKN 1119/98 LEX nr 50884). W orzecznictwie sformułowano szereg kryteriów pomocnych w ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, wśród których największe znaczenia mają: wiek poszkodowanego, rozmiar i intensywność cierpień fizycznych i psychicznych pokrzywdzonego, odczuwalne dolegliwości, czas ich trwania, ujemne skutki zdrowotne, jakie nastąpią w przyszłości, nieodwracalność następstw zdarzenia (kalectwo, oszpecenie), poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiowa oraz inne czynniki podobnej natury (np. wyroki SN z dnia 9.11.2007 V CSK 245/07, OSNC –ZD 2008 nr 4, poz 95; z dnia 18.11.2004 I CK 219/04 lex nr 146356; z dnia 12.09.2002 r. IV CKN 1266/00 lex nr 80272; z dnia 29.09.2004 r. II CK 531/03 lex nr 137577).

W wyroku z dnia 12 września 2002 roku (IV CKN 1266/00 LEX 80272) Sąd Najwyższy wskazał, iż wysokość zadośćuczynienia powinna opierać się na obiektywnych i sprawdzalnych kryteriach. Sąd orzekający powinien kierować się celami i charakterem zadośćuczynienia, przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron. Istotnym elementem indywidualizacyjnym jest wiek poszkodowanego, bowiem intensywność cierpień z powodu kalectwa jest większa u młodego człowieka, skazanego na rezygnację z radości życia jaką daje zdrowie, możliwość pracy i osobistego rozwoju.

Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo ustalić przy uwzględnieniu okoliczności sprawy (tak SN w wyroku z 28 czerwca 2005 roku ICK7/05 LEX 153254). Sąd Okręgowy w pełni podziela także pogląd zaprezentowany przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie I ACa 1159/17, w którym Sąd ten wskazał, iż krzywda jest wartością niewymierną i nie istnieje żaden sposób przeliczenia jej na wartość pieniężną. Podkreślenia ponadto wymaga, że zasadniczą funkcją zadośćuczynienia jest funkcja kompensacyjna, a przyznana z tego tytułu suma pieniężna powinna stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna ona w pewnym stopniu zniwelować i wynagrodzić pokrzywdzonemu doznane cierpienia fizyczne i psychiczne.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt omawianej sprawy, zdaniem Sądu, roszczenia powoda o zadośćuczynienie uznać należy za usprawiedliwione co do zasady, lecz nadmiernie wygórowane. Należy pamiętać, iż w ramach postępowania likwidacyjnego powodowi przyznano zadośćuczynienie w łącznej kwocie 45.000 zł. Nie budzi wątpliwości Sądu, iż dotychczas przyznana kwota zadośćuczynienia nie spełnia swej roli kompensacyjnej i nie równoważy powodowi cierpień związanych z przeżytym wypadkiem. W dniu wypadku powód był bardzo aktywnym człowiekiem. Żył pełnią życia. Jego sytuacja materialna była dobra, wykonywał swój wymarzony zawód, który dostarczał mu satysfakcji, zadowolenia i poczucia przydatności społecznej. Na skutek wypadku całe dotychczasowe życie powoda uległo zmianie. Przede wszystkim wskazać należy na długotrwałość dotychczas prowadzonego leczenia. Od wypadku upłynęły prawie cztery lata, a kość udowa w lewej nodze powoda dopiero w ostatnich miesiącach zrosła się w stopniu umożliwiającym mu ograniczone poruszanie się o kulach. Powód przez cały okres od wypadku odczuwa silne dolegliwości bólowe i nadal zażywa duże ilości leków przeciwbólowych. Przeszedł kilka skomplikowanych operacji. Ma znaczne ubytki mięśni nogi. Rokowania, co do dalszego leczenia wskazują, iż powód nigdy nie odzyska sprawności sprzed wypadku. Na co dzień J. P. porusza się na wózku. Tylko w niewielkim stopniu, na krótkich dystansach jest w stanie poruszać się o kulach. Uszkodzony staw skokowy i nerw strzałkowy powodują, iż nie ma on władzy w lewej nodze. Tylko dzięki stosowaniu specjalnej ortezy jest możliwe ułożenie stopy w naturalnej pozycji, co pozwala mu w ogóle poruszać się przy użyciu kul. Całe życie powoda uległo zasadniczej zmianie. Z wysportowanego młodego człowieka, cieszącego się życiem stał się osobą niepełnosprawną, poruszającą na wózku, walczącą z depresją i emocjonalnymi następstwami przebytego wypadku (lęki, obawy przed jazdą samochodem).

Przyznane przez pozwanego powodowi zadośćuczynienie jest stanowczo za niskie, nieodpowiednie, rażąco krzywdzące w stosunku do rozmiaru cierpień i wielkości uszczerbku na zdrowiu jakiego doznał J. P.. W następstwie wypadku powód przez okres ponad dwóch lat stał się praktycznie niezdolny do samodzielnej egzystencji. Potrzebował pomocy siostry i jej rodziny we wszystkich czynnościach dnia codziennego. Potrzebował pomocy przy ubieraniu się, przyrządzaniu posiłków, myciu. Nie był w stanie samodzielnie wyjść z domu aby zrobić zakupy, czy załatwić jakiegokolwiek czynności urzędowe. Siostra musiała wozić go do lekarzy, na zabiegi rehabilitacyjne. Również dziś powód wymaga wsparcia w wykonywaniu wielu czynności. Jak wskazano wyżej powód porusza się przy pomocy kul na niewielkich odległościach, głównie w domu. Jednak nawet przygotowanie posiłku wymaga pomocy osób trzecich, bowiem stojąc o kulach nie jest w stanie jednocześnie wykonywać czynności rękoma. W niewielkim zakresie może on wykonywać te czynności siedząc na wózku. Powód nadal potrzebuje pomocy przy pokonywaniu schodów w domu, nie jest w stanie sam pojechać do lekarza, na zabiegi rehabilitacyjne czy na zakupy. Z powodu następstw przebytego wypadku powód musiał zrezygnować ze wszystkich form aktywności fizycznej. Uszkodzona noga nie pozwala na uprawianie jakichkolwiek sportów.

Pomimo tego, iż od wypadku upłynęło prawie pięć lat leczenie powoda nie zostało zakończone. Powód jeszcze długo będzie odczuwał dolegliwości związane z przebyłym wypadkiem. Prawdopodobnie już do końca życia będzie zmuszony jeździć na wózku lub poruszać się przy pomocy dwu kul. Niepełnosprawność ogranicza powoda także w możliwości znalezienia pracy. Dotychczas pracował jako dziennikarz. Praca ta wymaga dużej mobilności, przemieszczania się po kraju, poszukiwania tematów, rozmów z ludźmi. Brak możliwości poruszania się praktycznie wyklucza możliwość dalszego wykonywania tej pracy. Powód z uwagi na ubytki mięśniowe nie jest w stanie zbyt długo przebywać w jednej pozycji. Także siedzenie przez kilka godzin w jednej pozycji na wózku powoduje zwiększenie dolegliwości bólowych. Zatem nawet wykonywanie pracy siedzącej przy komputerze nie jest możliwe

Dla powoda, który do tej pory był sprawny i prowadził aktywne życie, wypadek był poważnym przeżyciem. Powód od wypadku cierpi na depresję, musi przyjmować leki. Ma bowiem świadomość, że utracił zdrowie i sprawność fizyczną i do końca życia będzie osobą niepełnosprawną. Skutki wypadku diametralnie zmieniły styl życia powoda, jego marzenia i ograniczyły możliwości realizowania swoich pasji (podróży, jazdy na rowerze) jak i możliwości zawodowych.

W niniejszej sprawie Sąd, ustalając wysokość zadośćuczynienia, wziął pod rozwagę wszystkie istotne okoliczności wpływające na rozmiar doznanej krzywdy, tj. stwierdzony uszczerbek na zdrowiu, niepełnosprawność powoda, intensywność i długotrwałość cierpień, złe rokowania na przyszłość na gruncie ortopedycznym i neurologicznym, stały i nieodwracalny charakter schorzeń. Uwzględniając wszystkie te czynniki, Sąd zasądził zadośćuczynienie w kwocie 155.000,00 zł. W ocenie Sądu zadośćuczynienie w tej wysokości, przy uwzględnieniu dotychczas wypłaconej z tego tytułu powodowi kwoty, w ramach postępowania likwidacyjnego (łącznie 200.000 zł) zrekompensuje w całości krzywdę jakiej doznał. Trzeba bowiem pamiętać, iż zadośćuczynienie ma charakter świadczenia jednorazowego, którego celem jest zniwelowanie cierpień, bólu związanego z utratą zdrowia i sprawności fizycznej. Skutki wypadku powód będzie odczuwał do końca życia.

W ocenie Sądu, przyznana kwota zadośćuczynienia nie jest nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa. Przyznając zadośćuczynienie w tej wysokości, Sąd miał także na uwadze opinię biegłego z zakresu neurologii, ortopedii i rehabilitacji, którzy wskazali, że rokowania co do stanu fizycznego powoda są złe, uszkodzenie nogi nie pozwoli na przywrócenie jej pełnej sprawności.

W pozostałym zakresie powództwo o zapłatę zadośćuczynienia podlegało oddaleniu. Zdaniem Sądu żądanie powoda w tym zakresie jest zbyt daleko idące, a przyznane zadośćuczynienie prowadziłoby do nieuzasadnionego wzbogacenia powoda.

O odsetkach Sąd orzekł w myśl art. 481 k.c., zasądzając je od dnia 18 maja 2016 roku. Decyzją z dnia 14 października 2015 roku powodowi przyznano zadośćuczynienie w wysokości 30.000 zł i odmówiono zadośćuczynienia w większej wysokości. Zatem powód miał prawo do naliczania odsetek od dnia następnego po wydaniu przez (...) decyzji odmawiającej powodowi wypłatę zadośćuczynienia w żądanej kwocie, albowiem roszczenie od tej chwili stało się wymagalne i uzasadnione co do wysokości (k-25). Skoro jednak powód w pozwie zgłosił żądanie wypłaty odsetek w dacie późniejszej tj. 18 maja 2016 roku, żądanie to należało uwzględnić. Należy pamiętać, iż Ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (art. 817 §1 k.c.). Świadczenie ubezpieczyciela ma zatem charakter terminowy. Gdy wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okaże się niemożliwe, świadczenie powinno zostać spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe (art. 817 § 2 k.c.).

Sąd uznał, że zasadne jest żądanie zasądzenia na rzecz powoda renty w kwoty 842 zł miesięcznie z tytułu zwiększonych potrzeb od dnia 1 sierpnia 2015 roku oraz renty w kwocie 3500 zł od 1 maja 2017 roku z tytułu utraconej zdolności do pracy. Jak wynika ze wskazanych wyżej przepisów kodeksu cywilnego, w razie uszkodzenia ciała spowodowanego czynem niedozwolonym, w następstwie którego poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do prac zarobkowej, albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, naprawienie

szkody może mieć postać renty (art. 444 § 2 kc). Na tle przepisu art. 444 § 2 k.c. sama tylko utrata zdrowia i ewentualność poniesienia w związku z tym przez poszkodowanego uszczerbku majątkowego nie jest wystarczająca dla przyjęcia w konkretnej sprawie, że zasadne jest żądanie renty. Z wyraźnego brzmienia art. 444 § 2 k.c. wynika, że nie sama tylko utrata zdrowia, lecz rzeczywista utrata zdolności zarobkowania i widoków na przyszłość, a także rzeczywiste zwiększenie się potrzeb poszkodowanego jako następstwo wywołania uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia stanowią przesłanki zasądzenia renty po myśli art. 444 §2 k.c. (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 7 maja 1998 r., III CKU 18/98, LexPolonica nr 351627).

Powód dochodził zasądzenia renty w wysokości 840 zł z tytułu zwiększonych potrzeb. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż zakres potrzeb powoda na skutek wypadku uległ zwiększeniu. Powód wydaje około 400-500 zł na zakup odpowiednich leków zmniejszających dolegliwości bólowe, wspierających leczenie ortopedyczne. Dodatkowo na skutek depresji problemów emocjonalnych związanych z przebyciem wypadkiem wydaje około 150 zł miesięcznie na leki związane z leczeniem tych schorzeń. Powód dojeżdża do lekarzy w T. i B.. Uczęszcza na zajęcia rehabilitacyjne. W świetle opinii biegłych lekarzy zarówno zasadność jak i częstotliwość tych zabiegów nie budzi wątpliwości. Mimo, iż znaczna część wizyt lekarskich i zabiegów odbywa się z ubezpieczenia w NFZ, to jednak powód ponosi koszty dojazdów na te zabiegi i w niewielkim stopniu także je opłaca. Powód w pewnym stopniu wymaga także pomocy osób trzecich przy takich czynnościach jak kąpiel, wyjazdy na zakupy, wyjazdy do lekarza czy zabiegi rehabilitacyjne. Korzysta także z pomocy osoby trzeciej gdy wychodzi z mieszkania na zewnątrz (potrzebuje pomocy przy wejściu lub zejściu ze schodów). Potrzebuje również pomocy przy przygotowaniu posiłków – gotowaniu, gdyż nie jest w stanie wykonywać tych czynności stojąc o kulach czy też siedząc na wózku inwalidzkim.

Nawet przyjmując, iż pomoc ta świadczona jest powodowi w wymiarze kilku godzin tygodniowo przez osoby najbliższe, to powód ma prawo do zwrotu kosztów tej opieki. Obowiązująca w 2019 roku stawka minimalna wynagrodzenia za godzinę pracy wynosi 14,70zł. Zatem nawet przyjmując kilkugodzinną pomoc osoby trzeciej w tygodniu (3-4 godziny) wartość tej pomocy przekracza 200 zł miesięcznie.

Zgodnie z przepisem art. 444 § 2 k.c. renta należy się poszkodowanemu m.in. z tytułu zwiększonych potrzeb, polegających na zapewnieniu opieki, pokryciu kosztów przejazdu, stałych kosztów leczenia, lepszego odżywiania itp. Co istotne, należy się ona bez względu na to, czy rzeczywiście poszkodowany ponosi wydatki na wspomniane cele, ponieważ wystarczy ustalenie tych potrzeb jako następstwo czynu niedozwolonego. Dlatego też nie można uzależniać zasądzenia renty od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki (wyrok SN z 11 marca 1976 roku, OSNCP 1977 nr 1 z glosą J. Rezlera opublikowaną w NP 1978 rok nr 6 s. 964). Należy też dodać, że mierniki, jakimi sąd powinien się kierować przy ustalaniu wysokości renty, są nieostre, a udowodnienie wysokości szkody może sprawiać trudności. Dlatego też sąd nie jest obowiązany do zachowania drobiazgowej dokładności przy obliczaniu renty (A. Szpunar, Uwagi o rencie na rzecz poszkodowanego [w:] Księga pamiątkowa ku czci prof. B. Lewaszkiewicz-Petrykowskiej, Łódź 1997 s. 353; Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania - część ogólna, C.H. Beck, 5 wydanie, s. 238). Renta obejmuje bowiem potrzeby istniejące oraz przewidywane potrzeby przyszłe. W tej sytuacji żądanie wypłaty renty z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 842 zł uznać należy za uzasadnione. Nie budzi wątpliwości Sądu, iż potrzeby powoda uległy zwiększeniu od momentu opuszczenia szpitala i zamieszkania u siostry. Zatem zasądzenie tej kwoty od 1 sierpnia 2015 roku jest całkowicie uzasadnione.

Z tych samych względów zasługiwała na uwzględnienie renta na rzecz powoda z tytułu utraty możliwości zarobkowych. Powód żądał z tego tytułu kwoty 3500 zł miesięcznie. Kwestia utraty zdolności zarobkowych była już omówiona we wcześniejszej części uzasadnienia. Nie budzi wątpliwości, iż przed wypadkiem powód osiągał znaczne dochody. Praca na rzecz spółki (...) przynosiła około 2000 zł miesięcznie. Współpracując z partnerem ukraińskim przy tworzeniu D. Z. i odpowiedniego portalu internetowego inwestorem powód otrzymywał na swoje potrzeby kilkanaście tysięcy miesięcznie. Powód dołączył także umowy o dzieło, które potwierdzały uzyskiwanie przez niego wynagrodzenia za napisanie artykułów. Powód był tak zwanym „wolnym strzelcem”, co oznacza, iż formalnie nie będąc zatrudnionym pisał do kilku gazet, portali internetowych w oparciu o pojedyncze umowy. Pisał dla R. O., (...) itp. Zajmował się szeroko rozumianą ochroną środowiska i tematyką związaną z technologiami oszczędzającymi energię. Był autorem

scenariusza technicznego dla programu(...) o nowoczesnych domach wykorzystujących nowatorskie rozwiązania w celu ograniczenia zużycia energii. W miesiącu potrafił napisać nawet do 8 artykułów. Dochód z jednego wynosił od 800 zł do 2000zł. Jego praca wiązała się jednak z podróżami po całym kraju, poszukiwaniem tematów, rozmowami z ludźmi.

W wyniku wypadku powód stał się osobą niepełnosprawną o bardzo ograniczonej mobilności, co uniemożliwia mu dalsze wykonywanie pracy w charakterze dziennikarza. Powód jest osobą niezdolną do pracy, co potwierdzają zaświadczenia ZUS. Powód nie otrzymuje żadnych świadczeń z ZUS, bowiem okresy pracy składkowej i nieskładkowej świadczonej przez powoda były zbyt krótkie i nie nabył on prawa do renty. W ocenie Sądu również w tym zakresie żądanie powoda uznać należy za usprawiedliwione, bowiem powód tracąc zdolności zarobkowe, na skutek wypadku został pozbawiony możliwości pracy i uzyskiwania dochodu. Zdaniem Sądu dochodzone przez powoda roszczenie z tytułu renty z tytułu utraty możliwości zarobkowych zostało przez niego udowodnione. Ustalony stan faktyczny pozwala na przyjęcie, iż powód uzyskiwał dochody w wysokości wyższej niż 3500 zł miesięcznie.

Sąd skapitalizował rentę dochodzona za okres do wypadku tj. od 15 czerwca 2015 roku do momentu zgłoszenia roszczenia tj. do 30 kwietnia 2017 roku. W tym okresie czasu powód otrzymywał zasiłek chorobowy w wysokości 1208,60 zł miesięcznie (40,27 zł dziennie). Zasiłek ten otrzymywał przez 182 dni. Powód domagał się wypłaty skapitalizowanej renty za okres 22,5 miesiąca. Łączna wysokość skapitalizowanej renty wynosi zatem 78.750 zł. Kwotę tę należy pomniejszyć o sumaryczną wartość wypłaconego powodowi zasiłku chorobowego tj. kwotę 7329,14 zł (182x40,27zł). W okresie od 7 grudnia 2015 roku do 7 grudnia 2016 roku powód uzyskiwał także świadczenie rehabilitacyjne, którego wysokość wynosiła średnio 1063,20 zł miesięcznie. Łącznie wypłacona powodowi z tego tytułu kwota wyniosła 12.758,40 zł. Zatem wartość skapitalizowanej renty należało pomniejszyć również o tę wartość. Wartość skapitalizowanej renty pomniejszona o wypłacone powodowi świadczenia z tytułu zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego wynosi 58.662,46 zł (78750zł- 7329,14 – 12.758,40). O odsetkach od powyższej kwoty Sąd orzekł od 9 lipca 2017 roku tj. dnia następnego po upływie 30 dniowego terminu (art. 817 k.c.) od dnia doręczenia pełnomocnikowi pozwanego odpisu pisma żądającego przyznanie powodowi renty z tego tytułu (k-288).

Za uzasadnione uznać należy także żądanie powoda w zakresie odszkodowania za utracone rzeczy osobiste w wysokości 1200 zł.

Zgodnie z art. 322 k.p.c. jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. W omawianej sprawie powód na skutek wypadku utracił rzeczy osobiste, ubranie. W chwili zdarzenia miał na sobie specjalistyczną kurtkę do jazdy motocyklem, specjalistyczne obuwie motocyklowe, spodnie koszulkę, zegarek, kask, okulary. Przedmioty te uległy całkowitemu zniszczeniu podczas wypadku i w czasie udzielania powodowi pomocy. Rzecz te odebrała ze szpitala siostra powoda i spaliła je. Na chwilę obecną w zasadzie nie ma możliwości ustalenia wartości tych rzeczy. Biorąc jednak pod uwagę, iż rzeczy te były używane, ich wartość (1400 zł) nie jest zawyżona w ocenie Sądu. Pozwany w ramach postępowania likwidacyjnego wypłacił powodowi z tego tytułu kwotę 200 zł, odmawiając niezasadnie wypłaty pozostałej kwoty. O odsetkach od zasądzonej kwoty Sąd orzekł na podstawie art 481 k.c. przyjmując jako początkową datę ich naliczania dzień następny, po dniu wydania przez pozwanego decyzji odmawiającej wypłaty z tego należności z tego tytułu.

Warto podkreślić, iż w zakresie powyższego roszczenia pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i ograniczył się jedynie do ogólnikowego wniosku o oddalenie powództwa w całości.

Powód żądał także ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość. Zgodnie z art. 189 k.p.c. strona, która ma interes prawny może domagać się ustalenia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. Taka sytuacja w tej sprawie występuje. Interes prawny jest to interes dotyczący szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych i występuje z reguły wówczas, gdy istnieje niepewność tego prawa lub stosunku prawnego zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych. Ugruntowany jest pogląd, że na mocy art. 189 k.p.c. można żądać

ustalenia odpowiedzialności za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym, w przypadku gdy mamy do czynienia z niemożnością definitywnego przesądzenia o rozmiarach szkody. Powód doznał znacznego rozstroju zdrowia i obrażeń ciała, co stanowi zdaniem Sądu podstawę do ustalenia odpowiedzialności pozwanego za następstwa wypadku, jakie mogą ujawnić się w przyszłości u poszkodowanego. Jak wynika z opinii biegłych powód prawdopodobnie nigdy już nie odzyska sprawności, będzie do końca życia odczuwał dolegliwości spowodowane wypadkiem. W chwili obecnej u powoda ujawniły się problemy z materiałem wypełniającym uszczerbki kości, co będzie wymagało kolejnej operacji. U powoda zaczęły się także problemy z zapaleniami stawów, co również wskazuje na konieczność ustalenia odpowiedzialności pozwanego za następstwa wypadku na przyszłość. Tym samym są spełnione podstawy do uwzględnienia żądania powoda w tym zakresie i ustalenia na podstawie art. 444 k.c., że pozwany będzie ponosił odpowiedzialność w przyszłości za skutki zdarzenia z dnia 15 czerwca 2015 roku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. uwzględniając stopień w jakim każda ze stron wygrała i przegrała proces. Powód ostatecznie zgłosił w niniejszej sprawie roszczenia o łącznej wartości 321.966,46zł (210.000 – zadośćuczynienia; rentę 842x12=10104; rentę 3500x12=42.000zł; skapitalizowaną rentę – 58.662,46zł, odszkodowanie 1200 zł). Sąd zasądził w wyroku na rzecz powoda świadczenia o łącznej wartości 266.966,46zł, co stanowi 83% wartości łącznie dochodzonych roszczeń. W tej sytuacji powód wygrał sprawę w 83% i przegrał w 17%. Powód zwolniony był od kosztów w całości i tymczasowo poniósł je Skarb Państwa. W tej sytuacji należało pobrać od pozwanego 83% wszystkich kosztów w sprawie, na które składały się: 83% opłaty od pozwu – tj. kwota **13.363zł** (cała opłata wynosi 16099zł) oraz 83% wartości sporządzonych w sprawie opinii tj. kwotę – **4707,50zł** (wszystkie koszty opinii w sprawie wyniosły 5671,59 zł) – łącznie kwotę 18.070,50zł .

W ten sam sposób Sąd rozliczył koszty wynagrodzenia pełnomocników. Stawka wynagrodzenia pełnomocnika radcy prawnego, adwokata ustalona na podstawie §2 pkt 7 Rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 265 ze zmianami) i w sprawie opłat za czynności adwokackiej (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zmianami) na dzień wniesienia omawianej sprawy do Sądu wynosiła 14.400zł (na dzień 8 sierpnia 2016 roku) i powinna zostać powiększona o 17 zł należnej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Oznacza to, iż powód ma prawo do zwrotu 83% wynagrodzenia pełnomocnika tj. kwoty 11.966 zł, a pozwany, który wygrał sprawę w 17% ma prawo do zwrotu 2451zł. Po wzajemnym potrąceniu obu kwot, ostatecznie powód ma prawo do zwrotu wynagrodzenia swego pełnomocnika w wysokości 9515zł.

SSO Wojciech Modrzyński

IC 1488/16

ZARZĄDZENIE

1) (...)

2) (...)

3) (...)

4) (...)

5) (...)

T.,(...)

(...)